

610789352

การสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมการณ์ส่งเสริมสุขภาพ
ของมารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอด

มาลัย ตำราญจิตต์

ฉบับนี้ขึ้นทนาการ

จาก

นิเทศวิทยาลัย ม.มหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

กพ

๒๕๔๑

๖๕๔๐

พ.ศ. 2540

ISBN 974-589-215-7

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

3836773 NSMC/ M : MAJOR : MATERNAL AND CHILD NURSING ; M.Sc.

(MATERNAL AND CHILD NURSING)

KEY WORD : SOCIAL SUPPORT/ ADOLESCENT POSTPARTUM MOTHER/
HEALTH-PROMOTING BEHAVIOR

MALAI SUMRANJIT: SOCIAL SUPPORT AND HEALTH-PROMOTING
BEHAVIOR OF ADOLESCENT POSTPARTUM MOTHERS. THESIS ADVISOR :
KOBKUL PHANCHAROENWORAKUL, Ph.D. (NURSING), PAYOM EUSWAS, Ph.D.
(NURSING), THITIMA CHAMPEERAT, M.S. (NURSING). 136 p. ISBN 974-589-215-7

The purposes of this study were to explore the relationship between social support and health-promoting behavior of adolescent postpartum mothers, and also to compare the health-promoting behavior of adolescent postpartum mothers at different educational levels, family income, marital status, birth planning, and family characteristic. The sample was composed of 180 adolescent postpartum mothers of 4-8 weeks with the ages under 20 years old, who came for a follow up at the postpartum clinic and well baby clinic at 6 hospitals in Bangkok. The data were collected by using three questionnaires consisting of personal data, social support, and health-promoting behavior of adolescent postpartum mothers. Data were analysed by using Pearson's Product Moment correlation coefficient, One Way Analysis of Variance and t-test.

The results revealed that most adolescent mothers demonstrated good health-promoting behavior. Furthermost there was significantly positive correlation between social support and health-promoting behavior of adolescent postpartum mothers at .001 level ($r = .4543$). It was also found that the sampled group with birth planning had better health-promoting behavior than those without birth planning.

As a result of this study, it is concluded that adolescent postpartum mothers with high social support would have good health-promoting behavior. Therefore, it is recommended that nurses should encourage the family to provide good social support to adolescent postpartum mothers.

3836773 NSMC/M : สาขาวิชา : การพยาบาลแม่และเด็ก; พย.ม. (การพยาบาลแม่และเด็ก)

ศัพท์สำคัญ : การสนับสนุนทางสังคม/มารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอด/พฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพ

มัลย์ สำราญจิตต์ : การสนับสนุนทางสังคม และพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของมารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอด (SOCIAL SUPPORT AND HEALTH-PROMOTING BEHAVIOR OF ADOLESCENT POSTPARTUM MOTHERS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล, Ph.D.(Nursing), พยอม อยู่สวัสดิ์, Ph.D.(Nursing), ธิติมา จำปีรัตน์, วท.ม. (พยาบาล) 136 หน้า. ISBN 974-589-215-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของมารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอด และเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของมารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอดที่มีระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว สถานภาพสมรส การวางแผนการมีบุตร และ ลักษณะของครอบครัวที่แตกต่างกัน โดยทำการศึกษาในมารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอด 4-8 สัปดาห์ ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 180 รายที่มาใช้บริการตรวจหลังคลอด และพำนักรับภูมิกู้มกันโรค ที่โรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม และแบบวัดพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพ นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และ เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของมารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r=.4543$) และพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการวางแผนการมีบุตร มีพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพดีกว่ากลุ่มที่ไม่มีแผนการมีบุตร

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่ามารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอด ที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมดี จะสามารถปฏิบัติพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพได้ดีด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะว่า พยาบาลควรส่งเสริมให้มารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอดได้รับการสนับสนุนทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากครอบครัวของมารดาวัยรุ่น ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดและมีอิทธิพลต่อการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของมารดาวัยรุ่นในระยะหลังคลอดมากที่สุด